

ВИКОРИСТАННЯ ДОСВІДУ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ГРУЗІЇ ДЛЯ УКРАЇНИ

При плануванні стратегії розвитку туризму в Україні доцільно враховувати досвід національної політики Грузії у галузі туризму. Військові дії велися також на території цієї держави, в результаті яких була анексована значна частина території. Проте навіть у таких складних умовах уряд Грузії продовжував реформувати країну та створив умови для всебічного розвитку туризму [1].

Грузія – країна з багатим історичним минулим, культурною спадщиною та природною різноманітністю. Усі ці риси роблять її туристично привабливою. У майбутньому Грузія може увійти у число провідних туристичних країн світу. Туризм є однією з основних експортних галузей Грузії і приносить значні доходи до державної казни. Він створює велику кількість робочих місць (особливо на периферії, де це найбільше потрібно). Зростання туризму також стимулює розвиток бізнесу в багатьох відповідних секторах економіки, таких як сільське господарство, транспортні послуги та телекомунікації [2].

Департамент туризму і курортів для покращення статистики туризму в країні здійснює дослідження цієї сфери чотири рази на рік. У результаті дослідження виявилось кілька цікавих тенденцій. Зокрема, потрібно виділити те, що, крім громадян сусідніх країн, серед прибулих до Грузії туристів – найбільше мешканців Німеччини, США, Великої Британії та Франції. Національна адміністрація туризму Грузії опублікувала статистику туризму за 2023 рік, згідно з якою доходи, отримані від міжнародного туризму в 2023 році, перевищили дані 2022 року на 17,3% (608,7 млн доларів США). У 2023 році Грузію відвідали 7072220 міжнародних туристів, що на 75,6% перевищує дані до пандемії, а порівняно з 2022 роком зростання становить 30,3% [3].

Грузія на сьогоднішній день реалізує стратегію активного розвитку туризму. З цією метою був підготовлений національний план розвитку туризму та залучення інвестицій. Цей план встановлює цілі та завдання, а також розробляє шляхи їх досягнення. Уряд вживає заходів для залучення іноземних інвестицій у туристичний сектор країни. Помітним успіхом у цій сфері є виділення коштів ЄС на розвиток туризму в Грузії. За підтримки ЄС та уряду Австрії Грузія розпочала проєкт розвитку туристичного сектору з

бюджетом 900 тис. євро. Проект спрямований на розвиток туризму на регіональному рівні та на вдосконалення законодавчої бази в туристичному секторі [3].

За національним планом уряду, який складається із 10 пунктів, до 2028 р. кількість туристів повинна перевищити позначку в 12 млн. У плані зазначається, що розвиток туризму має здійснюватися комбінацією двох підходів – «горизонтальною політикою», яка спрямована на створення непрямих обставин для заохочення туризму, і застосування «вертикального підходу», що полягає в залученні інвестицій у туристичну інфраструктуру. Уряд Грузії поставив за мету – кількість туристів до 2028 р. має перевищувати 12 млн [3]. Для того щоб домогтися бажаних результатів, мають збільшитися щорічні туристичні рекламні кампанії в тих країнах, звідки є високий потенціал залучення туристів, зокрема в Україні, Польщі, Ізраїлі, країнах Балтії.

Максимум зусиль урядом Грузії присвячено розвитку інфраструктури туризму в країні. У цьому напрямі залучаються значні інвестиції в будівництво доріг, аеропортів, залізниць, морських портів, курортів і туристичних об'єктів, які повинні допомогти в освоєнні стратегічного проекту. Здійснили будівництво по всій країні – в тому числі на морському курорті Батумі; на гірськолижних курортах Гудаурі, Годердзі, Бакуріані, Местія; і у виноробному регіоні Кахетія.

Отже, серед головних факторів, які сприяли розвитку туризму у Грузії є:

- створення та підтримка стратегічного планування розвитку туризму;
- залучення інвестицій та використання їх за цільовим призначенням;
- лібералізація податкової політики та створення електронного врядування, що забезпечило сприятливі умови для отримання дозвільних документів та ведення бізнесу;
- інфраструктурний розвиток доріг, аеропортів, вокзалів, туристичних об'єктів тощо;
- державні інституційні дослідження стану туризму та виявлення шляхів покращення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Paresishvili O. Rural tourism as a promising trend of small business in Georgia: Topicality, capabilities, peculiarities [Electronic resource] / O. Paresishvili, L. Kvaratskhelia, V. Mirzaeva // *Annals of Agrarian Science*. – 2017. – Vol. 15. – P. 344–348. – Режим доступу: <https://doi.org/10.1016/j.aasci.2017.07.0089>. (дата звернення: 08.04.2024). – Назва з екрана.
2. Gugushvili T. Fragmented development: Tourism-driven economic changes in Kazbegi, Georgia [Electronic resource] / T. Gugushvili, G. Salukvadze, J. Salukvadze // *Annals of Agrarian Science*. – 2017. – Vol. 15. – P. 49–54. –

Режим доступу: <https://doi.org/10.1016/j.aasci.2017.02.005> (дата звернення: 08.04.2024). – Назва з екрана.

3. Georgiatoday. The National Tourism Administration of Georgia publishes tourism statistics for 2023. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://georgiatoday.ge/the-georgian-national-tourism-administration-publishes-the-2023-tourism-statistics/> (дата звернення: 08.04.2024). – Назва з екрана.